СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПАТЕНТНОГО ПОШУКУ

ХОМЕНКО Ірина Іванівна - старший науковий співробітник, Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України
ORCID : 0000-0002-8600-3848
УДК 347.77
DOI: https://doi.org/10.32782/NP.2024.3.39

Автором розглянуто питання про сучасні виклики використання інформації для проведення патентного пошуку. Законодавчі вимоги щодо новизни, винахідницького рівня в патентному праві впливають на темп інновацій. Оскільки це впливає на кількість технічної, патентної, промислової інформації, яка розкривається між організаціями, розробниками, також впливає на очікувану прибутковість досліджень. При проведені патентного-інформаційного пошуку порівнюються слабкі та сильні вимоги розробки до новизни, з точки зору, соціальної ефективності. До 2022 року для проведення згаданого пошуку використовували бази даних всіх країн, зокрема бази даних роспатенту, патентного відомства білорусії. Багато чого змінилося з початком воєнної агресії російської федерації проти України. Сучасні реалії такі, що російською мовою доступно дуже багато баз даних, наукової та освітньої інформації, якою спеціалісти користуються у своїй професійній діяльності. Незважаючи на воєнну агресію та Законопроєкт № 7633 «Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності» про заборону «російських джерел» - для визначення умов патентоспроможності (новизни, рівня техніки) розробки потрібно проводити патентно-інформаційний пошук по всім країнам. Це потрібно, щоб уникнути повторів, дублювання для отримання правового захисту розробки. Враховуючи сказане, автору або його представнику для розуміння ситуації на ринку, і не лише своєї, а й інших країн, подібних розробок потрібно удосконалити роботу з базами даних (БД) державними та міжнародними, іншими інформаційними джерелами, уникаючи інформаційний простір країн агресорів. І в той же час, володіти інформацією та новинками країн агресорів.

Ключові слова: інтелектуальна власність, патентна інформація, патентно-інформаційний пошук, винахід, корисна модель, бази даних.

Актуальність теми дослідження

Проведення патентно-інформаційного пошуку є неодмінною умовою створення нових технологічних рішень. Вказане набуває особливої важливості в цілях підвищення обороноздатності України та створення зразків техніки, що перевищують за показниками існуючі аналоги. Для проведення пошуку звичайно використовують бази даних (БД) патентної інформації (далі – ПІ) національних патентних відомств та міжнародних організацій, бази даних науково-технічної інформації, інші джерела.

Актуальним є вдосконалення надання інформації до національних баз даних щодо винаходів, корисних моделей. Істотною відмінністю України та держав-членів ЄС є обмежений доступ в Україні до БД науково-технічної інформації, іншої ніж патентна інформація. Характерним є розмежування винахідників в Україні та в державах-членах ЄС, США за можливостями доступу до

платних БД патентної інформації, використання платних інструменті в обробці патентної інформації. Можливість застосування різних інструментів пошуку інформації потребує професійної допомоги.

Проблемні питання у сфері патентно-інформаційного забезпечення в Україні та заходи щодо вдосконалення діяльності державних органів з забезпечення патентною інформацією зазначалися у проєкті Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період 2020 – 2025 роки, що розглядалася під час парламентських слухань 16 грудня 2019 р. (далі – Стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності). Проте, на 2024 р. Стратегію не було ухвалено [1].

Актуальним є запровадження уповноваженими органами та організаціями комплексу заходів з розширення доступу українських винахідників до патентної та інших науково-технічної інформації, а також до інструментарію з її обробки з метою створення більш досконалої, сучасної техніки та технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Використання патентної інформації для патентного-інформаційного пошуку в Україні було предметом досліджень Зозулі Н. [2], Кірін Р. [6], Мосова С., Гаврилей Л. [4], Юхимець В. [5] та інш. Зазначимо серію публікацій Васильєва О., присвячені використанню БД патентної інформації [3]. В 2009 році державним підприємством «Українським інститутом промислової власності» було опубліковано посібник «Патентна документація. Комплектування та можливості доступу до неї в Україні. Посібник для користувача» [19], проте його дані потребують оновлення.

В той же час, особливості використання патентної інформації на сучасному етапі потребують подальших досліджень з врахуванням викликів сьогодення.

Метою статті є аналіз факторів, що впливають на використання патентної інформації винахідниками, а також заходів з вдосконалення забезпечення патентною інформацію в Україні.

Патентно-інформаційний пошук (далі – ПІП) надає інформацію не лише для встановлення новизни, неочевидності і корисності винаходу, а також дозволяє визначити, що продукт (товар) може бути єдиним у своєму роді на ринку. Проведення ПІП дозволяє отримати інформацію, наскільки новим є технічне рішення у порівнянні з аналогами та наскільки новою буде техніка, технології, що створюються (застосовуються) з використання винаходу на українському та міжнародних ринках, а також мінімізує ризики порушення прав інтелектуальної власності інших осіб.

ПІП передбачає прискіпливий перегляд баз даних, як патентних так і інших ресурсів: збірники конференцій, дані виставок, інформація з Інтернет джерел тощо з метою виявлення існуючих патентів, патентних заявок та іншої інформації щодо новинок чи модернізації існуючих розробок.

Також, ПІП є обов'язковим для створення нових і модернізації існуючих об'єктів господарської діяльності, важливим під час розробки і ухвалення бізнесових рішень, що дозволяє уникати або мінімізувати втрати які будуть понесені внаслідок порушення прав інтелектуальної власності інших осіб.

На сьогодні, мінімальні патентно-інформаційні ресурси, потрібні для проведення патентно-інформаційного пошуку при поданні заявки в Україні включають наступні безоплатні БД:

- бази даних ДП "Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій" (УКРНОІВІ);

- БД Espacenet Європейського патентного відомства (ЄПВ) [11]. Враховуючи всесвітнє охоплення та функції пошуку Espacenet пропонує безкоштовний доступ до інформації про винаходи та технічні розробки з 1782 року до сьогодні. Залучення історичних баз патентних документів різних країн перетворило дану БД на ефективне джерело патентного пошуку, у тому числі в історичній ретроспективі;

- БД PATENTSCOPE ВОІВ, що забезпечує безкоштовний доступ до Міжнародних патентних заявок і національних та регіо-

нальних патентних документів [12]. Дана патентна база даних містить інформацію про більш ніж 1.8 млн. опублікованих міжнародних патентів. На сайті з'явився новий інструмент, який дозволяє шукати не тільки в колекції міжнародних патентних заявок, але й в патентних колекціях Африканської Регіональної Організації Інтелектуальної Власності (ARIPO), Аргентини, Бразилії, Куби, Ізраїлю, Марокко, Мексики, Республіки Корея, Сінгапуру, Південної Африки, Іспанії та В'єтнаму.

Окрім патентних БД, використовують професійні БД безпосередньо пов'язані з сферою застосування технічного рішення, що передбачається запатентувати. Доступ до таких БД відрізняється щодо безоплатних, платних БД або БД з частковою оплатою: за інструментами пошуку; наявністю у БД чи ні методів аналізу; обробки патентної інформації, тощо.

Практика подання патентних заявок до ЄПВ свідчить про важливість проведення пошуку не лише по БД ЄПВ Espacenet, а також використовуючи БД Patentscope, професійних БД відповідно до галузі розробки.

Національні бази даних патентної інформації. На сайті УКРНОІВІ представлена інформація [8]:

- БД «Електронна версія акумулятивного офіційного бюлетеня «Промислова власність»;
- Спеціалізована БД «Винаходи (корисні моделі) в Україні»;
- БД колективного користування «Відомості про заявки на винаходи, які прийняті до розгляду»;

У розділі "Спеціальна інформаційна система" (СІС) [10] надається можливість здійснити пошук, що стосуються, зокрема, винаходів, корисних моделей тощо.

Наведено переліки адрес онлайн доступних зарубіжних БД об'єктів промислової власності, науково-технічних БД та довідкових ресурсів, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті [8]. Аналогічні переліки публікуються і регулярно оновлюються на сайтах наукових бібліотек багатьох університетів, організацій в Україні, а також науково-технічних бібліотек.

Перелік БД об'єктів промислової власності зарубіжних патентних відомств УКРНОІВІ [9] містить інформацію щодо:

- зарубіжних пошукових систем щодо об'єктів промислової власності;
- офіційні патентні бюлетені зарубіжних країн;
- а також іншу корисну інформацію.

У переліку науково-технічних баз даних та довідкових ресурсів зібрані посилання на політематичні бази даних та пошукові системи; ресурси в галузях медицини та біології, хімії, фізики та екології, комп'ютерних технологій, сільського господарства, інженерії тощо.

Зазначимо, що під час форуму IP&I management: відбудова України, комерціалізація ІВ та акселерація 16.10.2023 представниками УКРНОІВІ вказувалася, зокрема, про доступ до зарубіжних патентних баз як основу успішної комерціалізації об'єктів патентного права та міжнародну реєстрацію за процедурою PCT [22].

Використання іноземних БД патентної інформації.

Кількість країн, представлених у БД Patentscope, постійно зростає; так за останні півроку до системи приєдналися Греція, Литва та Латвія.

Останнім часом стала відомою БД патентних документів LENS.ORG [15] – онлайн сервіс патентного пошуку, створений незалежною некомерційною організацією Cambia. Дозволяє пошук патентів із США, Європи, Австралії та ВОІВ. Дана БД містить окремі інструменти для патентного аналізу документів та здійснення патентно-кон'юнктурних досліджень. БД об'єднує, понад 272 мільйонів наукових праць, 155 мільйонів глобальних патентних записів та понад 495 мільйонів патентних послідовностей з метаданими, включаючи винахідників та організації, де створюються винаходи, та зв'язки між ними.

Відомою є інформаційно-аналітична система Dimensions.ai [16], яка охоплює більше 103 млн. наукових публікацій (переважно відкритий доступ до повних текстів), 39 млн. патентних документів, відомості про клінічні дослідження (492 тис. документів), гран-

тове фінансування (біля 5 млн. документів), інші документи.

Пошукові можливості та інформаційні масиви цих БД достатні для проведення патентних досліджень за критеріями новизни та винахідницького рівня, а також для патентно-кон'юнктурних досліджень (в обсязі матеріалів, що вони надають).

На сайті Центру досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України [21] представлено розроблена НАН України відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.12.2012 № 1077 Методика проведення патентно-кон'юнктурних досліджень. До проекту Методики додається «Перелік-довідник баз даних та довідкових систем для проведення патентно-кон'юнктурних досліджень», що включає інформацію біля 90 сучасних баз даних патентної, науково-технічної та кон'юнктурно-економічної інформації з наведенням даних стосовно обсягу інформаційного масиву, глибини ретроспекції, частоти оновлення баз даних, географічного ареалу охоплення даних, безоплатного (платного) використання тощо, можливості використання методів патентного аналізу тощо. Також, наводиться інформація щодо патентних відомств та організацій, за допомогою яких можна провести патентний пошук.

Проблемні питання та вдосконалення забезпечення патентною інформацією. Вдосконалення забезпечення винахідників в Україні якісною патентною та патентно-кон'юнктурною інформацією обговорювалося при підготовці проєкту Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні [1]. Зокрема, зазначалося, що у БД, за допомогою якої здійснюється ПІП по винаходах, корисних моделях некоректно здійснюється пошук по МПК; при намаганні ускладнити пошуковий запит додаванням додаткових критеріїв, призводить до масиву результатів, які не відповідають запиту. При формулюванні пошукового запиту у інтерфейсі «Розширений пошук» відсутня можливість встановлення логічних операторів між полями параметрів. Між БД винаходів та корисних моделей БД Espacenet ЄПВ відсутня інформаційна синхронізація, що перешкоджає проведенню якісних патентно-інформаційних, кон'юнктурних досліджень за допомогою зазначеної БД.

Патентно-пошукові системи в Україні здебільшого призначені для простих процедур патентного пошуку (номером патенту, за винахідником, власником документу тощо) проте не для складних патентних досліджень (отримання патентної статистики, застосування аналітичних систем).

Зазначалося недостатнє фінансування бібліотек на поповнення та обробку фондів періодичних видань призводить до обмежень електронного доступу до промислово-галузевих видань, промислових каталогів та документації. Вказане стосується й газетних видань з маркетинговою інформацією.

Для України характерним є відсутність електронних архівів виставкової діяльності, каталогів та інформаційно-рекламних проспектів продукції у промислових та науково-технічних сферах; відсутність глибокоструктурованих БД публікацій у засобах масової інформації з питань науково-технічної та промислової діяльності.

Проєкт Стратегії визначає заходи із зміни становища, що включає, зокрема:

- забезпечення повноти опису патентних документів; посилання контролю якості баз даних у закладі експертизи;

- включення патентного масиву з національних БД до БД Patentscope ВОІВ з забезпеченням, таким чином, можливості використовувати пошукові та аналітичні інструменти ВОІВ у тому числі й для українських винаходів;

- налагодження синхронізації між національними БД винаходів та корисних моделей та Espacenet ЄПВ;

- удосконалення стандартів ДСТУ 3574-97 (Патентний формуляр) та ДСТУ 3575-97 (Патентні дослідження);

- створення електронних архівів виставкової діяльності;

- створення глибоко-структурованих БД публікацій у засобах масової інформації з питань науково-технічної та промислової діяльності, а також каталогів продукції у промислових та науково-технічних сферах тощо.

Слід вказати на важливі кроки УКРНОІВІ, створеного у 2022 р., із співпраці з Офісом інтелектуальної власності ЄС та ЄПВ з покращення баз даних винаходів, промислових зразків, торговельних марок. Так, Меморандумом про Посилене технічне та стратегічне партнерство між українським ІР офісом та ЄПВ, підписаним у 2023 р. передбачається технічна допомога ЄПВ для ефективної обробки національних патентних заявок; обмін патентною інформацією; обмін досвідом з патентної експертизи та адміністрування; доступ та використання пошуку й експертизи ЄПВ в процесі патентної експертизи тощо [23].

Стратегічним планом розвитку УКРНОІВІ на 2024 – 2028 рр. [7] передбачено:

- забезпечення преференційного доступу до патентних та непатентних баз даних, включаючи БД ВОІВ;

- удосконалення інформаційних систем УКРНОІВІ, розширення інструментів пошуку та систематизації інформації;

– удосконалення автоматизації процедур експертизи заявок на об'єкти права інтелектуальної власності (впровадження сучасних технологій та новітніх баз даних) тощо.

Професійна підтримка здійснення патентного пошуку. Основною особою, що протягом десятків років забезпечували здійснення патентного пошуку в наукових установах, ЗВО в Україні був патентознавець, який мав другу освіту (однорічну очну або дворічну заочну) з питань винахідницької та патентно-ліцензійної діяльності, що здійснювалося за державні кошти. З середини 90-х років підготовка таких фахівців в Україні припинилася. В той же час, введена можливість за кошти установ та організацій отримати магістерську освіту у сфері інтелектуальної власності за спеціальністю "Менеджмент" або "Право" не призвело до вирішення питання підготовки фахівців. Вказане пов'язано, як із значними коштами за навчання, що не в змозі платити бюджетні установи, а також з відсутністю цілеспрямованої підготовки фахівців саме з практичних питань винахідницької робот. Досвід держав-членів ЄС, у тому числі кандидату на вступ до ЄС Молдови, свідчить про запровадження в державах спеціальної підготовки патентознавців, що триває від 4 до 12 місяців та надає необхідні практичні знання для здійснення підтримки винахідницької діяльності. Незважаючи на зазначення у проєкті Стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності необхідність запровадження за рахунок державного замовлення підготовки відповідних фахівців, а також системи підвищення кваліфікації фахівців з питань інтелектуальної власності, що працюють в бюджетних наукових установах та ЗВО, а також розбудову УКРНОІВІ у співробітництві з ВОІВ Національного центру з інтелектуальної власності в Україні, – вказане вже п'ять років як не реалізовано та є актуальним питанням для вирішення Мінекономіки України, МОН України, УКРНОІВІ.

Слід вказати на активні кроки з створення в Україні мережі центрів TISC (Центр підтримки технологій та інновацій), що здійснюється в рамках співпраці ВОІВ та Мінекономіки України та УКРНОІВІ. На сьогодні в Україні відкрито 15 регіональних центрів в основному на базі закладів вищої освіти в Києві, Харкові, Тернополі, Львові, Дніпрі, Черкасах, Чернігові, Луганську та Вінниці. Мета TISC: надання заявникам зручних та вичерпних консультацій та підтримки у сфері права інтелектуальної власності в Україні та за кордоном, а також підвищення обізнаності щодо набуття, використання та захисту інтелектуальної власності серед представників малого та середнього бізнесу, стартапів, винахідників та креативних індустрій. Зокрема, підтримка та консультації щодо патентної інформації, здійснення патентно-інформаційного пошуку [20].

Проте, вказане не вирішує проблему підготовки фахівців, які мають працювати у вказаних центрах та надавати відповідні консультації та послуги у сфері.

Висновки

Невідмінною умовою створення та реєстрації нових винаходів, корисних моделей є визначення їх новизни, що здійснюється завдяки аналізу загальнодоступних відомостей у світі. Викликом є забезпечення творців в Україні патентною та іншою науково-технічною інформацією, а також інструментами

її аналізу, доступу до такої інформації на рівні держав-членів ЄС, технологічно розвинутих держав світу. Основні недоліки у сфері забезпечення патентною інформацією та заходи з вдосконалення зазначалися у проєкті 2019 р. Національної стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні на період 2020 – 2025 роки. Проте, зазначену Стратегію на 2024 р. не прийнято. Окремі заходи щодо патентно-інформаційного забезпечення визначені Стратегічним планом розвитку УКНОІВІ на 2024 – 2028 рр., що вимагають реалізації. З врахуванням відсутності в національних БД винаходів та корисних моделей розширених інструментів пошуку та аналізу патентної інформації актуальним є включення у повному обсязі патентного масиву з національних БД до баз даних Patentscope ВОІВ та Espacenet ЄПВ, що надасть можливість здійснення аналізу українських патентних документів з використанням сучасного інструментарію міжнародних БД. Вступ України до ЄС та приєднання до Європейської патентної конвенції вимагає гармонізації засобів отримання, збереження та надання патентної інформації відповідно до практики ЄПВ.

З врахуванням досвіду держав-членів ЄС, а також Молдови – актуальним є запровадження навчання фахівців підрозділів з інноваційної діяльності, трансферу технологій та інтелектуальної власності бюджетних установ сфери науки, охорони здоров'я, ЗВО за 4-12 місячною програмою підготовки за рахунок державного замовлення (цільових коштів), що спрямовано на набуття практичних навичок з підтримки створення, охорони та використання об'єктів права інтелектуальної власності в бюджетних установах.

Література

1. Матеріали парламентських слухань у Верховній Раді України "Побудова ефективної системи охорони інтелектуальної власності в Україні". 16 грудня 2019 року. Верховна Рада України. Комітет з питань економічного розвитку. № 5. Київ: Парламентське видавництво. 2019. 247 с.

2. International Journal of Innovative Technologies in Economy 4(16) May 2018. С. 31 – 34. URL: https://rsglobal.pl/index.php/ijite/issue/view/136/135

3. Можливості використання патентної інформації для ведення конкурентної розвідки. УКРНОІВІ. 2024. URL: https://ukrpatent.org/uk/articles/mosov-vasyliev-080413

4. Гаврилей Л.М. Особливості інформаційного пошуку для процедури патентування. Винахідник і раціоналізатор №4, 2017. С. 22 – 25

URL: https://vir.uan.ua/archives/2017/4-2017.pdf

5. Юхимець В.О., Ареф'єва Л.В., Рагузіна Т.Б., Приходько А.М. Технологія пошуку патентної документації з використанням ресурсів Internet. Український пульмонологічний журнал. 2004, № 4. С. 62 – 63

URL: http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/04/pdf04-4/62.pdf

6. Кірін Р.С. Патентологія : монографія / Кірін Р.С., Хоменко В.Л., Коросташова І.М.; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Дніпропетровськ : НГУ, 2015. – 424 с.

URL: https://core.ac.uk/download/pdf/48406522.pdf

7. Стратегічний план розвитку ІР офісу на 2024-2028 рр. УКРНОІВІ. 2024. URL: https://nipo.gov.ua/wp-content/uploads/2024/04/Stratehichnyyi_plan_rozvytku_UKRNOIVI_2024-2028-web.pdf

8. Перелік адрес зарубіжних баз даних об'єктів промислової власності, до яких надається безоплатний доступ в Інтернеті. УКРНОІВІ. 2024. URL: https://ukrpatent.org/uk/articles/hyperlinks

9. Актуалізовано переліки безоплатних баз даних патентної документації та непатентної літератури. УКРНОІВІ. 2024. URL: HTTPS://UKRPATENT.ORG/UK/NEWS/MAIN/AKTUALIZOVANO-PERELIKY-BEZOPLATNYKH-BD-11102024

10. Спеціальна інформаційна система Укрпатенту. УКРНОІВІ. 2024. URL: https://sis.ukrpatent.org/

11. База даних патентних документів ESPACENET. European Patent Office. 2024. URL: https://worldwide.espacenet.com/?locale=en_EPM

12. Всесвітня організація інтелектуальної власності. База даних PatentScope. 2024.

URL: https://patentscope.wipo.int/search/ru/search.jsf

13. Всесвітня організація інтелектуальної власності. База даних Global Brand Database. 2024. URL: https://www.wipo.int/reference/en/branddb/

14. Всесвітня організація інтелектуальної власності. База даних Global Design Database. 2024. URL:https://www.wipo.int/reference/en/designdb/

15. База даних Lens.org. Безкоштовний та відкритий патентний та науковий пошук. 2024. URL: https://www.lens.org

16. Dimensions linked data solutions for smarter analysis. База даних Dimensions.ai. URL: https://www.dimensions.ai/

17. Наукова періодика України/Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

18. International Foundation EIFL (Electronic Information for Libraries)/ Resources. URL: https://eifl.net/resources

19. Патентна документація. Комплектування та можливості доступу до неї в Україні. Посібник для користувача. – К., 2009. – 120 с.

20. Центр підтримки технологій та інновацій (TISC) – міжнародний проєкт підтримки винахідництва, інновацій та стартап проєктів, започаткований Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (WIPO).

URL: https://tisc.nipo.gov.ua/index.html

21. Охорона прав інтелектуальної власності та трансферу технологій в наукових установах. Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України. 2024. URL: https://ipr.nas.gov.ua/?page_id=330

22. Підсумки форуму IP&I management: відбудова України, комерціалізація ІВ та акселерація для науковців (відео). УКРНОІВІ. 2024. URL: https://nipo.gov.ua/pidsumky-forumu-ip-i-management-video/

23. Євроінтеграція української сфери інтелектуальної власності: Меморандум IP офісу та Європейського патентного відомства. УКРНОІВІ.12.07.2023. URL: https://nipo.gov.ua/ip_ofis-epo-memorandum/

Iryna Khomenko,
Senior Research Fellow, Centre for Intellectual Property Studies and Technology Transfer of the NAS of Ukraine (Kyiv)
patentxom@ukr.net
ORCID : 0000-0002-8600-3848

MODERN CHALLENGES OF USING INFORMATION TO CONDUCT A PATENT SEARCH

The author considered the issue of modern challenges of using information to conduct a patent search. Legislative requirements regarding novelty, inventive step in patent law affect the pace of innovation. Because it affects the amount of technical, patent, industrial information that is disclosed between organizations, developers, it also affects the expected profitability of research. When conducting a patent-information search, the weak and strong requirements of the development for novelty are compared from the point of view of social efficiency. Until year 2022, databases of all countries were used to conduct the mentioned search, in particular, the databases of Rospatent, the patent office of Belarus. A lot has changed with the beginning of the military aggression of the Russian Federation against Ukraine. Modern realities are such ones, that a lot of databases, scientific and educational information, which specialists use in their professional activities, are available in Russian language. Despite military aggression and Draft Law No. 7633 «On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding the Prohibition of Using Sources of Information of the Aggressor State or the Occupying State in Educational Programs, in Scientific and Technical Activities» on the Prohibition of «Russian Sources» – to determine the conditions patentability (novelty, state of the art) of the development, it is necessary to conduct a patent information search in all countries.

This is necessary to avoid repetitions, duplication to obtain legal protection of the development. Considering the abovementioned, the inventor or his representative to understand the market situation, and not only of his country own, but also of other countries, similar developments need to improve the work with state and international databases (DBs), other information sources, avoiding the information space of the aggressor countries. And at the same time, the inventor needs to have information and news of the aggressor countries.

Keywords: intellectual property, patent information, patent information search, inventions, utility models, databases.